
ЗМІСТ

ПЕРЕДМОВА	6
Тема 1. Організаційно-правові засади бухгалтерського обліку в торгівлі та ресторанному господарстві	8
1.1. Організаційні форми торгівлі в умовах ринкової економіки	8
1.2. Загальні підстави організації роботи підприємств торгівлі та ресторанного господарства	10
1.3. Патентування та ліцензування торговельної діяльності	13
1.4. Організація обліку на підприємствах торгівлі та ресторанного господарства	16
1.5. Оцінка товарів в торгівлі	19
<i>Завдання для практичних занять і самостійної роботи до теми 1</i>	<i>21</i>
<i>Тести до теми 1</i>	<i>27</i>
<i>Питання для самоконтролю до теми 1</i>	<i>36</i>
Тема 2. Облік товарних операцій в оптовій торгівлі	37
2.1. Документальне оформлення та облік надходження товарів і тари	37
2.1.1. Документальне оформлення надходження та оприбуткування товарів і тари	38
2.1.2. Облік надходження товарів і тари	41
2.2. Організація складського обліку товарів і тари. Звітність матеріально-відповідальних осіб.	47
2.3. Документальне оформлення та облік реалізації товарів і тари	49
2.3.1. Облік реалізації товарів і тари	50
2.3.2. Облік іншого вибуття товарів	53
2.4. Документальне оформлення та облік експортно-імпортних операцій	54
2.5. Облік товарних запасів	56
2.5.1. Інвентаризація товарів та облік її результатів	57
2.5.2. Облік переоцінки товарів	58
2.6. Документальне оформлення та особливості обліку операцій за договором комісії	59
<i>Завдання із розв'язком до теми 2</i>	<i>61</i>
<i>Завдання для практичних занять і самостійної роботи до теми 2</i>	<i>74</i>
<i>Тести до теми 2</i>	<i>88</i>
<i>Питання для самоконтролю до теми 2</i>	<i>96</i>

Тема 3. Облік товарних операцій в роздрібній торгівлі	98
3.1. Особливості роздрібно́ї торгівлі та ціноутворення	99
3.2. Особливості документального оформлення та облік надходження товарів і тари	102
3.3. Документальне оформлення та облік реалізації товарів	103
3.3.1. Облік реалізації товарів за готівку	103
3.3.2. Облік реалізації товарів із використанням банківських платіжних карток	105
3.3.3. Облік операцій надання споживчого кредиту на товар та реалізації товарів у розстрочку фізичним особам	106
3.3.4. Облік реалізації товарів, прийнятих на комісію	108
3.3.5. Облік реалізації товарів поштою	109
3.3.6. Облік реалізації товарів у дрібно́роздрі́бній торгівлі	110
3.3.7. Облік реалізації товарів через інтернет-магазини	111
3.3.8. Облік реалізації товарів за замовленням та вдома у покупців	112
3.3.9. Облік реалізації товарів зі знижками	113
3.3.10. Облік іншого вибуття товарів	114
3.3.11. Облік повернення товарів покупцями	115
3.3.12. Облік забезпечення гарантійних зобов'язань	115
3.4. Облік тари та тарних матеріалів	116
3.5. Облік товарних витрат та переоцінки товарів	119
3.6. Інвентаризація товарів та облік її результатів	120
<i>Завдання із розв'язком до теми 3</i>	<i>121</i>
<i>Завдання для практичних занять і самостійної роботи до теми 3</i>	<i>135</i>
<i>Тести до теми 3</i>	<i>145</i>
<i>Питання для самоконтролю до теми 3</i>	<i>154</i>
Тема 4. Облік виробництва продукції та товарів на підприємствах ресторанного господарства	156
4.1. Особливості виробничо-торговельної діяльності та ціноутворення на підприємствах ресторанного господарства	156
4.2. Особливості документального оформлення та облік надходження сировини і закупних товарів на складах (коморах)	158
4.2.1. Облік придбання сировини і товарів	158
4.2.2. Облік відпуску сировини і товарів	160
4.3. Облік виробничо-торговельної діяльності	161
4.3.1. Облік виготовлення продукції власного виробництва	161
4.3.2. Облік загальновиробничих витрат	163
4.3.3. Облік реалізації продукції власного виробництва та закупних товарів	164

4.4. Інвентаризація сировини, продукції власного виробництва та закупних товарів, відображення в обліку результатів інвентаризації	165
<i>Завдання із розв'язком до теми 4</i>	167
<i>Завдання для практичних занять і самостійної роботи до теми 4.</i>	174
<i>Тести до теми 4</i>	181
<i>Питання для самоконтролю до теми 4</i>	190
Тема 5. Облік доходів, витрат та фінансових результатів	192
5.1. Визначення і класифікація витрат підприємств торгівлі та ресторанного господарства	192
5.2. Облік витрат підприємств торгівлі та ресторанного господарства	194
5.3. Визначення і класифікація доходів підприємств торгівлі та ресторанного господарства	199
5.4. Облік доходів підприємств торгівлі та ресторанного господарства	202
5.5. Формування та облік фінансових результатів діяльності підприємств торгівлі та ресторанного господарства.	206
<i>Завдання із розв'язком до теми 5</i>	208
<i>Завдання для практичних занять і самостійної роботи до теми 5.</i>	213
<i>Тести до теми 5</i>	217
<i>Питання для самоконтролю до теми 5</i>	226
ГЛОСАРІЙ	227
ЛІТЕРАТУРА	243
ДОДАТКИ	251

ПЕРЕДМОВА

Сучасні умови господарювання підприємств в Україні зумовлюють необхідність підготовки, перепідготовки і підвищення кваліфікації бухгалтерів, які зможуть ефективно працювати та забезпечувати правильність ведення обліку на підприємстві, займатися підготовкою необхідної інформації для прийняття ефективних управлінських рішень на основі глибоких знань з теорії та практики ведення бухгалтерського обліку і розуміння основних економічних понять.

З метою вдосконалення методичного забезпечення практичної підготовки та самостійної роботи бакалаврів за напрямом підготовки «Облік та аудит», а також студентів, що отримують другу економічну освіту, слухачів курсів перепідготовки та підвищення кваліфікації розроблено навчальний посібник з практичним спрямуванням з дисципліни «Бухгалтерський облік в торгівлі та ресторанному господарстві».

В посібнику наведено вправи з розв'язком, завдання та тести у відповідності до вимог робочої програми вивчення дисципліни.

В навчальний посібник включено основний теоретичний матеріал з тем передбачених програмою підготовки, ситуаційні завдання, тестові завдання, глосарій основних термінів з метою закріплення теоретичних знань та набуття практичних навичок з обліку на підприємствах торгівлі та ресторанного господарства.

В розділі I посібника розкрито організаційно-правові засади бухгалтерського обліку в торгівлі та ресторанному господарстві за умов діючого законодавства.

Розділ II присвячено обліку основних товарних операцій підприємств оптової торгівлі. Розкрито питання документального оформлення та обліку придбання та реалізації товарів і тари, особливості обліку експортно-імпорتنих операцій тощо.

У III розділі докладно розкрито актуальні питання обліку товарних операцій підприємств роздрібною торгівлі. Увагу приділено як традиційним методам реалізації товарів, таким як: обліку реалізації за готівку, реалізації із використанням банківських платіжних карток, так і специфічним — обліку реалізації товарів у розстрочку фізичним особам, ре-

лізації товарів, прийнятих на комісію; реалізації товарів поштою; реалізації товарів через інтернет-магазини тощо.

У VI розділі акцентовано увагу на особливостях виробничо-торговельної діяльності та ціноутворення на підприємствах ресторанного господарства. Розглянуто облік придбання сировини і товарів, облік виготовлення продукції власного виробництва та реалізації продукції власного виробництва та покупних товарів.

V розділ присвячено розкриттю методики обліку доходів, витрат та фінансових результатів підприємств торгівлі та ресторанного господарства. Розкрито класифікацію доходів і витрат за видами діяльності, умови їх визнання та надано характеристику рахунків та субрахунків для обліку доходів, витрат та фінансових результатів.

Навчальний посібник розроблено з урахуванням чинних нормативно-правових актів.